

Evolution kontra intelligent design

Paneldiskussion på Århus universitet i naturhistorisk museum 5. marts 2001

Af Kristian Krull

Man følte sig hensat til den legendariske debat i 1860 på Oxford universitet, hvor dysten stod mellem Samuel Wilberforce og Darwins bulldog Thomas Henry Huxley. Der var et massivt fremmøde i naturhistorisk museum i Århus, og bænkenene var fyldt med tilhørere fra alle faggrupper. Teologi og biologi var ikke uventet stærkest repræsenteret. Luften blev hurtigt tung, og der var en hvisken i hjørnerne, og vi oplevede en spændt og forventningsfuld stemning som op til en vigtig landskamp.

Hver debutant skulle fremlægge sit synspunkt i en halv time, og derefter var banen åben for diskussion. På den ene side af bordet sad som forsvarer for evolutionen Ph.D. studerende Mette H.H. Hansen fra Zoologi, og på den anden side fortalere for intelligent design Ph.D. studerende Peter Langborg Wejse fra Mikrobiel Økologi. De har begge med stor saglighed svunget sværdet siden sommerferien i en skriftlig debat i et internt blad på universitetet kaldet *Bio-Geo bladet*¹.

Efter lodtrækning lagde Mette ud med hendes oplæg. Meget overraskende startede hun med at konkludere, at der her var tale om en ideologisk debat. Desværre viste det sig, at det ikke var ment som et gensidigt udgangspunkt for både evolution og intelligent design. Uenigheden grundede ifølge Mette i en misforståelse af, hvad videnskab grundlæggende er. Hun præsenterede videnskaben med et selvfølgeligt naturalistisk udgangspunkt, hvor naturviden-

skaben kun er kvalificeret til at undervise i den materielle verden.

Mette understøttede sit udgangspunkt ved at gennemgå den videnskabelige arbejdsmetode med observationer efterfulgt af en model, som munder ud i en hypotese, der igen kan testes. Hun sluttede af med et angreb på intelligent design ved at påpege, at intelligent design ikke kan betegnes som en videnskabelig model, da den har et "pseudo udgangspunkt".

Mette påpegede, at trinnene frem til en høj kompleks struktur kan forklares ved rækkefølgen $a \rightarrow b \rightarrow c$, hvor trinnet b godt kan forsvinde, når trinnet c kan eksistere uafhængigt. På den måde kan man forklare, at der fremkommer tilsyneladende uforståelige spring i kompleksitet, ved en gradvis ophobning af gavnlige mutationer.

Hun afsluttede med et direkte angreb på Behe². Det blev lagt i to dele. Først Behes påstand i hans bog om, at der ingen forklaring var på evolutionen af de biokemiske strukturer. Mette viste eksempler på artikeloverskrifter i *Nature* og andre tidsskrifter, hvori selve ordet evolution indgik. Anden del gik på et citat som Behe har i sin bog, hvor hun viste original teksten og konkluderede, at Behe fuskede med sine citater³.

Peter Wejse præsenterede derefter i en overbevisende PowerPoint fremstilling sit syn på livets fremkomst. Det var ved hjælp af Popper, Crick, Dawkins og Lewontin og andre af de store drenge, der har reflekteret kritisk over evolutionsteorien. Det viste, at de mere erfarne forskere ikke altid er skrāsikre i deres tro på evolutionen.

Desuden præciserede han en meget vigtig pointe, der har været kilde til stor forvirring i debatten – nemlig at evolution ikke bare er evolution. Her er der en væsentlig forskel på, om man taler om en gradforskelle (mikroevolution/variation) eller opståelsen af nye strukturer (makroevolution).

Peter præsenterede derefter den *ikke-reducerbare* struktur med udgangspunkt i eksemplet om musefælden fra Behes bog. Det underbyggede han ved at bruge en grundig gennemgang af ciliens ufattelige kompleksitet. ("Cilien" er bakteriens svingtråd. Se i øvrigt figur 1. Red.) Han præsenterede argumentationen for design i kompleksiteten i tre dele. For det første kan ingen af enkeltdelene i cilien undværes, for det andet opfylder hver enkelt del en funktion, og for det tredje kan der ikke tænkes en anden funktion af delelementerne i cilien, som de må have haft, hvis evolutionen har fundet sted. Konklusionen var, at det hele må være opstået på én gang ved en designer.

Peter gik også i sin artikelbase og fandt 10.000 artikler om cilien, der var skrevet igennem de sidste 20 år. Kun to af disse omhandler ciliens evolution, og de to artikler var hypotetiske og indbyrdes uenige.

Diskussionen blev åbnet, men det kom sikkert bag på flere, at intelligent design ikke

handler om fossiler. Det blev ikke så blodigt, som mange havde ventet, for egentlige konkrete argumenter for evolutionen var der ikke. Der var lidt diffus kritik af Behe og en kritik fra teologisk hold om, at intelligent design var en ny variant af "god of the gaps". Mange af spørgsmålene gav udtryk for en uforstående holdning til, at der er mennesker, der underminerer det naturalistiske udgangspunkt i videnskaben ved at inddrage en designer.

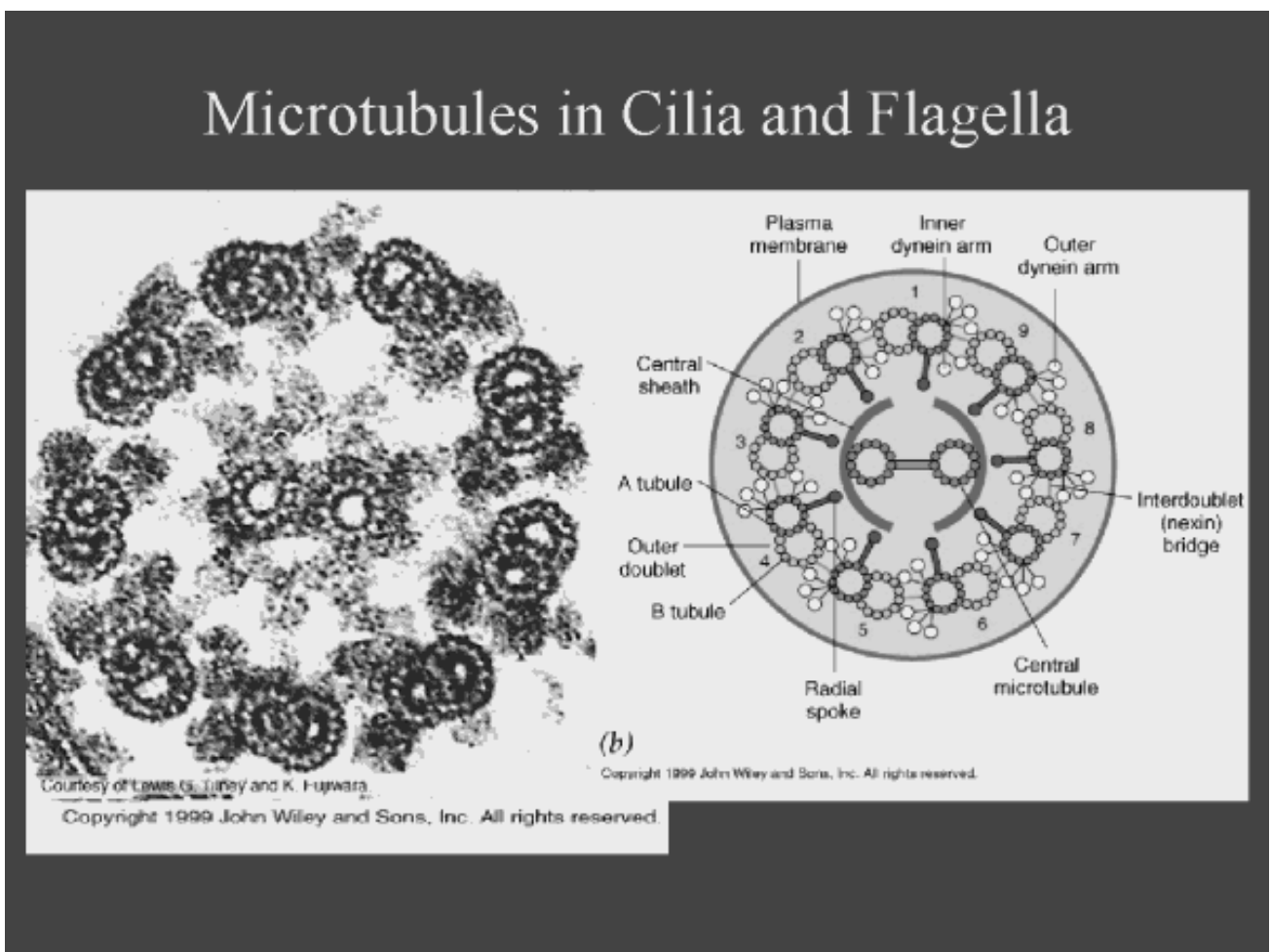
Noter

1. Debatten kan læses på:

<http://www.biology.au.dk/~bfu/creationism.htm>

2. Forfatteren til *Darwins Black box* og stor fortæller for ikke-reducerbar kompleksitet. Han har været oppe og vende i den skriftlige debat adskillige gange.

3. *Darwins Black box*, s. 29 første citat øverst af Jerry Coyne. "We conclude - unexpectedly - that there is little....."

Figur 1. Cilien (bakteriens svingtråd).